

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 100 lir

Leto XXX. Št. 75 (8781)

TRST, petek, 29. marca 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na oiklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

PO ZAUPNICI PARLAMENTA

Jutri prva seja Rumorjeve vlade

Ministri bodo proučili poročilo o gospodarskem položaju - Zaključena seja CK KPI
5. aprila zasedanje CK PSI o referendumu

RIM, 28. — Prva seja nove Rumorjeve vlade bo, kot kaže, pojutrišnjem, v soboto zjutraj. Vlada bo proučila splošno letno poročilo o gospodarskem položaju države, ki so ga pripravili ministri za finance, za proračun in za zaklad. Poročilo bodo morali nato predložiti parlamentu do 31. marca.

Kot se je zvedelo, bo vlada razpravljala tudi o nekaterih drugih vprašanjih, ki so povezana z gospodarskim položajem. Ministri naj bi med drugim proučili načrt za omejitve uvoza mesa in za okrepitev živinoreje, kar naj bi prispevalo k uravnoteženju plačilne bilance, na katero najbolj negativno vpliva, poleg petrolejskih izdelkov, prav uvoz mesa. Na dnevnem redu vlade se bosta končno še vprašanja reforme in okrepitve javnih prevoznih sredstev. Ni še znano, ali se bo vlada že na prvi seji ukvarjala tudi z nekaterimi vprašanji, ki se tičejo izvedbe ljudskega glasovanja za odpravo razpore. V tej zvezi se govori, da bo vlada odredila ukinitve prometnih omejitev v zadnjih tednih propagandne kampanje. To pomeni, da bi moral biti promet ob praznikih kmalu po veliki noči dovoljen za vse avtomobile ne glede na številko registracije.

Na področju vladnega delovanja moramo zabeležiti, da je novi minister za zaklad Colombo podpisal danes pismo italijanske vlade Mednarodnemu monetarnemu skladu v zvezi s posojilom milijarde in dvesto milijonov dolarjev Italiji. Pismo vsebuje nekatere obveze glede gospodarske politike rimske vlade za zajezitev inflacije in predvsem za uravnoteženje plačilne bilance. Prav te obveze so povzročile odstop bivšega zakladnega ministra La Malfa in krizo četrte Rumorjeve vlade. Pismo je izročil visoki funkcionar zakladnega ministrstva ravnanju sklada Wittu.

Bolj kot delovanje vlade pa je v središču političnega dogajanja problem referenduma. Danes se je zaključilo zasedanje centralnega komiteja KPI, ki je odobrilo včerajšnje poročilo posl. Pajette o komunistični kampanji za referendum. Danes so med drugimi posegli v razpravo Natta, Reichlin in Bufalini. Natta je dejal, da referendum spravlja v zadrego predvsem katoličane ter je v tej zvezi omenil vedno bolj številne pobude katoliških intelektualcev, mladinskih in političnih voditeljev ter celo nekaterih cerkvenih krogov proti ukinitvi zakona Fortuna — Basini. Komunisti si morajo prizadevati, da dejal Natta, da bi ta stališa ne ostala osamljena. Bufalini pa je poudaril potrebo po informaciji državljanov proti lažem de-

LONDON, 28. — Po zaključku pogovorov, ki jih je imel v Moskvi s sovjetskimi voditelji, je ameriški zunanji minister prispel na kratek obisk v Veliko Britanijo, kjer ga je na londonskem letališču dočakala vrsta predstavnikov britanske vlade. V Londonu se je Kissinger med drugim sestel z britanskim zunanjim ministrom Callaghanom. V ospredju pogovorov pa je bila kriza v odnosih med Veliko Britanijo in drugimi državami Evropske gospodarske skupnosti na eni strani ter Združenimi državami na drugi.

Po odhodu ameriškega državnega tajnika iz Moskve so v Sovjetski zvezi objavili sklepni komunikate o njegovem obisku. V sporočilu je rečeno, da so v teku pogovorov razpravljali o nadaljnji omejitvi strateške oborožitve. Obe strani ugotavljata, da je vprašanje izredno zapleteno, da pa obstajajo možnosti za rešitev, ki bi bila sprejemljiva tako za Sovjete kot za Američane. V sporočilu je nadalje rečeno, da se dvostranski odnosi uspešno razvijajo, kar potrjujejo tudi njihovi sporazumi, ki so jih podpisale SZ in ZDA. Namen obeh držav

Kissinger se je v Londonu sestel z novim britanskim zunanjim ministrom Callaghanom

OBJAVLJENO SKLEPNO SPOROČILO O SOVJETSKO-AMERIŠKIH POGOVORIH

Nobenega konkretnega rezultata Kissingerjevega obiska v Moskvi

Skoraj nepremostljive težave za izhod iz slepe ulice, v katero so zašla pogajanja o omejitvi strateške oborožitve - Pogovori med Kissingerjem in britanskimi voditelji

ve vsestransko okrepiti konkretno sodelovanje na različnih področjih, še zlasti na trgovinskem, gospodarskem, znanstvenem in tehnološkem.

Dokajšen del pogovorov je bil posvečen tudi mednarodnim vprašanjem, med katerimi poročilo izrecno omenja bližnjazgodno vprašanje, v zvezi s katerim sta obe strani izrazili pripravljenost, da si prizadevata za čimprejšnjo rešitev krize, tudi upoštevajoč vlogo, ki jo imajo ZDA in SZ na ženevski mirovni konferenci. Obravnavali so tudi vprašanja, ki zadevajo konferenco o varnosti in sodelovanju v Evropi ter o sedanjem stanju pogajanj za omejitve oboroženih sil in oborožitve v srednji Evropi. V zaključku pravi sklepno sporočilo o ameriško-sovjetskih pogovorih, da so slednji potekali v konstruktivnem in stvarnem vzdušju in da so bili poglavite važnosti za pripravo skorajšnjega ameriško-sovjetskega srečanja na vrhu.

Kot vidimo ni Kissinger na tem svojem potovanju dosegel nobenega vidnega uspeha, kar potrjujejo tudi izjave nekaterih visokih funkcionarjev, ki so mu sledili na njegovem obisku v Moskvi. Eden od teh je izjavil, da Kissingerju ni uspelo prepričati sovjetskih voditeljev, s katerimi se je sestel v Moskvi, na najuspešnejšem načinu za premostitev sedanje zastoje v pogovori o omejitvi jedrskega orožja. Po trditvah ameriških funkcionarjev je Nixonov zunanji minister v teku treh dni pogovorov hotel doseči spremembe v stališčih sovjetskih voditeljev, kar naj bi odprlo pot do sporazuma o omejitvi števila večkončnih jedrskih raket.

Sovjetski predstavniki naj bi dali vrsto predlogov, ki jih je, kot poročajo osebnosti iz Kissingerjevega stremstva, ameriški zunanji minister označil kot «nesprejemljive». Predvidevajo, da bodo sovjetski predlogi dvignili precej prahu, ko bo Kissinger poročal o njih po svojem povratku v Washington. ZDA naj bi vsekarot pričele sovjetske predloge, da bi ugotovile, ali obstaja možnost da bi jih nekoliko spremenile in da bi s tem postale kolikor toliko sprejemljive.

Stališči obeh držav sta si najbolj narazen, kar zadeva večkončne izstrleke, katerih uničevalno moč še niso mogli ugotoviti. Tudi v zvezi z bližnjim vzhodom niso sprejeli nobene natančne obveznosti, niti niso kakorkoli nakazali, da so pogajanja za rešitev krize dosegla uspeh. Vsekarot kaže, da je Kissinger dobil sovjetsko podporo, da bi prepričal Sirce o potrebi po čimprejšnjem začetku pogajanj za ločitev sil na Golanskem višavju. Posredni pogovori med Sirjo in Izraelom bi se morali začeti že prihodnji teden v Washingtonu, kamor bi prav kmalu morala prispeti sirska delegacija. Jutri bo prispel v ameriško glavno mesto izraelski obrambni minister Moše Dajan.

Vse kaže tudi, da se bo Kissinger moral vrniti v Moskvo še pred načrtovanim potovanjem predsednika Nixona, saj so se baje zatakline tudi priprave za obisk ameriškega predsednika v Sovjetski zvezi.

ali pred prvostopno razsodbo (15 mesecev). Končno določa zakonski osnutek tudi obvezo po zasliševanju pripadnikov neke jezikovne manjšine v njihovem materinem jeziku in sestavo zapisnikov v tem jeziku.

Moro jutri v Bonnu in Ženevi

RIM, 28. — Zunanji minister Moro bo jutri odpotoval v Zahodno Nemčijo, kjer se bo najprej sestel s svojim zahodnonemškim kolegom Walterjem Sheelom, nato pa ga bo sprejel tudi zvezni kancler Willy Brandt. Popoldne bo odpotoval iz Bonna v Ženevo, kjer se bo sestel z italijansko delegacijo, ki se udeležuje druge faze konference o varnosti in sodelovanju v Evropi.

Med temami, ki jih bo obravnaval v Bonnu, naj omenimo vprašanje razvoja odnosov znotraj Evropske gospodarske skupnosti. Moro in Scheel bosta govorila tudi o prihodnjem mednarodnem svetu EGS, ki bo 1. in 2. aprila v Luksemburgu.

KOMENTAR GLASILA PSI O ITALIJANSKO-JUGOSLOVANSKEM SPORU

«Nihče ne more gojiti zamisli o ozemeljskih zahtevah do SFRJ»

Član socialističnega vodstva De Pascalis meni, da je nota Farnesine z dne 11. marca «absurdna» in v nasprotju z obveznostmi, ki so bile sprejete marca lani v Dubrovniku

RIM, 28. — Med raznimi komentarji, ki jih je italijanski tisk objavil o sporu z Jugoslavijo glede bivšega «cone B», je nedvomno najbolj zanimiv članek, ki ga je danes objavilo glasilo PSI «Avanti», bodisi ker ga je napisal Luciano De Pascalis, voditelj odseka za mednarodne stike v socialistični stranki in torej najbolj ugledni izvedenec za zunanje-politična vprašanja v PSI. Članek nosi naslov «Italijanska vlada mora spoštovati sprejete obveze» in se glasi:

«Italija in Jugoslavija imata višji skupni interes po soglasju in po razvijanju pozitivnih odnosov prijateljstva in sodelovanja v okviru pomiritev v Evropi. To prepričanje, ki ga potrjujejo zgodovinsko-politični razlogi, zemljepisna lega obeh držav do dveh vojaških blokov in skupna pripadnost jadranskemu območju, je venomer navdihovala zunanjo politiko Italije in Beograda že od dne, ko je tržaško vprašanje s spomenico o soglasju, podpisano v Londonu leta 1954, moglo najti prvo začasno pozitivno rešitev. Zato si želimo, da bi nedavna polemika izmenjava not med obema vladama ne imela znatnih posledic.

Moramo pa tudi podčrtati, da je bila želja po določitvi juridičnega statusa cone B, nad katero ima Jugoslavija dejansko suverenost, konstanten element zadržanja Beograda v odnosih z Italijo. Na italijanski strani pa ni bila nikdar zanikana pripravljenost, pa čeprav pogajanja, za proučitev in rešitev tega vprašanja.

Najvišji moment v odnosih med obema državama predstavlja srečanje v Dubrovniku marca 1973, ki je omogočilo dosegla načelnega sporazuma, po katerem bi problem zemlja cone B rešili v globalnem okviru, ki bi zajel tudi druga manjša še odprta vprašanja (kratki popravki meje med obema konami in status voda Tržaškega zaliva).

Zato se zdi absurdno, da je Farnesina na trd način, v nasprotju z obvezami, sprejetimi v Dubrovniku, ponovno odprla vprašanje cone B bivšega Svobodnega tržaškega ozemlja z noto iz 21. februarja in še bolj z odgovorom 11. marca na jugoslovansko noto, ki je spraševala po poslabšanju glede resničnega stališča italijanske vlade.

Nihče v Italiji ne more več gojiti zamisli o ozemeljskih zahtevah do Jugoslavije. Stalnost in nedotakljivost jugoslovanske republike pomenita objektivni in točni interes Italije, ki ga nasa zunanja politika ne more in ne sme ignorirati.

Po drugi strani si mora Italija kot vsi drugi prizadevati, da bi Jugoslavija s kar največjo varnostjo in jamstvom ob nejaht mogla premostiti nedvomno teko obdobje, ki se bo začelo ob trenutku nasledstva nesporne in uglednega voditelja, kakršni je bil maršal Tito do konca vojne do danes. Poslabšanje odnosa med državama, ki so povzročile nekatere pobude Farnesine (kjer

lahko zasledimo dve različni stališči do tega problema) je zato nevarno ne samo na bilateralni ravni, pač pa grozi, v trenutku notranjih in zunanjih težav Jugoslavije, da bo ustvarilo področje spora namesto sožitja, na našem vzhodnem boku.

Prav zaradi tega se mora italijanska vlada lotiti vprašanj, ki so se odprla v teh dneh, z največjim čutom odgovornosti in dokazati z dejstvi (in v politiki so dejstva tudi diplomatske note), da Italija ostane za Jugoslavijo sosed, ki je nikakor ne ogroža, ampak ji celo krije hrbet.

Cas je torej, da Italija sproži pobudo (v duhu načelnega sporazuma, doseženega na srečanju v Dubrovniku) za odprtje globalnih pogajanj o majoštevinih še odprtih vprašanjih z Jugoslavijo, ki naj privedejo, pa čeprav ne v najkrajšem roku, do definicije juridičnega statusa cone B z ustreznimi koncesijami naši državi, glede katerih je jugoslovanska stran večkrat izrazila svojo pripravljenost.

To zahteva PSI od Rumorjeve vlade, ki tudi v tem delikatnem sektorju italijanske zunanje politike ne more zavzeti stališča, ki pomenijo korak nazaj v primerjavi s stališčem vlade leve sredine.

Bivši minister Sullo izstopil iz KD

RIM, 28. — Bivši minister Fiorentino Sullo je danes izstopil iz KD ter zaprosil predsednika poljske zbornice Pertinija, naj ga vključi v mešano skupino zbornice. V pismu predsedniku poslanske skupine KD Piccoliju pa Sullo protestira proti klientelizmu v stranki in proti nepravilni porazdelitvi mest na oblasti.

BRUSELJ, 28. — Britanski general Sharp je bil imenovan za novega vrhovnega poveljnika sil NATO za severno Evropo.

ZARADI STALIŠČA ITALIJANSKE VLADE DO BIVŠE CONE B

Protestne manifestacije po vsej Jugoslaviji

Prebivalci Hercegnovega in Zadra obsojili italijanske ozemeljske pretenzije

BEOGRAD, 28. — Predsednik republike, zvezni izvršni svet, republiški in pokrajinski sveti še vedno sprejemajo številne brzojavke, v katerih se obsojajo iredentistična in dvoilčna stališča italijanske vlade. Brzojavke izražajo odločno podporo stališčem, ki jih je zavzel zvezni izvršni svet do zahtev italijanske vlade nad bivšo cono B. Včeraj je bil v Hercegnovem na Trgu narodnega heroja Nikole Džurkovića, na katerem so Mussolinijevi fašisti januarja 1943 plesali okrog starih ubitih organizatorjev ustaje v Boki Kotorski, velik protestni shod, s katerega sta bili poslani brzojavki predsedstvu ZKJ in zveznemu izvršnemu svetu.

Obinska skupščina Hercegnovi je poslala pismo predsedniku italijanske občine Barlette, s katero je Hercegnovi pobraten, v katerem opozarja na nevarne korake italijanske vlade, ki so podobni tistim, ki jih je podvzemala Mussolinijeva vlada. Meščani Hercegnovega so prepričani, da prebivalci Barlette, podobno kot večina italijanskega ljudstva nima nobene zveze z revanšističnimi iredentističnimi koraki italijanske

vlade, zato apelirajo na občane Barlette, da vplivajo na svojo vlado, da se odzove svojim korakom.

Kot vsako bratstvo in prijateljstvo, tako se tudi naše mora potrditi v vsakem trenutku in na vsakem koraku. To je pravi trenutek za naše občane, posebno pa še za občane Barlette, da s svojim stališčem potrdijo resnično bratstvo in prijateljstvo, končuje pismo.

V Zadru se je včeraj več tisoč učencev zadrških šol in članov delovnih kolektivov zbralo na protestnem shodu na največjem trgu Zadra, ki ni mogel sprejeti ogromne množice. Govorniki so v svojih posegih ob navdušenju in odobravanju poudarili, da se dobro spominjajo italijanskega jarmara in da so pripravljeni skupno z ljudstvom drugih krajev Jugoslavije braniti vsako ped domovine.

Podobne vsebine so brzojavke borcev narodnosvobodilne borbe Makedonije, ljudstva in mladine mesta — junaka Drvarja, mladine Novega Pazara, poslanec skupščine Vojvodine in delovnih kolektivov iz raznih krajev Hrvaske.

OBISK EGIPTOVSKEGA PREDSEDNIKA V JUGOSLAVIJI

Na Brionih so se začeli razgovori med Titom in Sadatom

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 28. — Predsednika republike Egipta Anvara El Sadata, ki je prispel popoldne na Brione, so v pristanisku pozdravili predsednik Tit, predsednik sabora Hrvatske Jakov Blažević, član ZIS Stojan Anđo, namestnik zveznega tajnika za zunanje zadeve Jakša Petrić, predsednik skupščine občine Pulj Josip

lažarić in druge jugoslovanske osebnosti. V spremstvu egiptovskega predsednika so med drugimi zunanji minister Ismail Fahmi, načelnik glavnega štaba El Gamasy, vodja predsedniškega kabineta Kamel, predsednik tajnika za zunanje zadeve Marawan, skupina strokovnjakov in novinarjev.

Sedanje srečanje obeh predsednikov je prvo srečanje po lanskolletni oktobrski vojni na Blížnjem vzhodu, ki je vnesla nove elemente za rešitev krize na tem področju. Ni dvoma, da bo glavna tema njunega razgovora ostra kriza in sedanje možnosti za njeno končno, pravično in trajno rešitev, poleg drugih aktualnih mednarodnih vprašanj in vprašanj s področja dvostranskih odnosov. Kar se tiče krize na Blížnjem vzhodu, je, kot je znano, Jugoslavija od samega začetka dajala odločno podporo arabskim državam, posebno Egiptu, ki je bil največja žrtev izraelskega napada. V jugoslovanskih uradnih krogih pozdravljajo obisk El Sadata kot izraz tradicionalnih dobrih in prijateljskih odnosov med obema državama in kot nadaljevanje običajne izmenjave misli na najvišji stopnji.

Zadnjih petnajst mesecev je to tretje srečanje obeh predsednikov. Ni dvoma, da bo njun sedanji sestanek, podobno kot vsi prejšnji, velike koristi ne le za dvostranske odnose, temveč da bo prispeval h krepitvi naporov za končno rešitev krize na Blížnjem vzhodu in širši in aktivnejši vlogi nevtrženih držav pri reševanju tega in drugih vprašanj.

DANES

Član vodstva PSI De Pascalis je v strankinem glasilu objavil komentar o diplomatskem sporu med Italijo in Jugoslavijo in med drugim ugotovil, da je nota zunanjeja ministrstva z dne 11. marca absurdna in v nasprotju z načelnimi sporazumi, ki je bil dosežen marca lani v Dubrovniku in na osnovi katerega naj bi dokončno rešili problem definiranja statusa «cone B», nad katero ima Jugoslavija dejansko suverenost, v okviru globalnih pogajanj na katerih naj bi rešili tudi ostala manjša še odprta vprašanja med Italijo in Jugoslavijo.

Ameriški zunanji minister Kissinger je zaključil svoj uradni obisk v Sovjetski zvezi, kjer je imel vrsto pogovorov s sovjetskimi voditelji. Pogovori niso obradili nobenih sadov, pač pa so se pojavile nove težave glede priprave na obisk predsednika Nixona v SZ. Spodletela so tudi prizadevanja, da bi premostili zastoj v pogajanjih o omejitvi strateške oborožitve.

Pietro Valpreda je štiri leta in pol po pokolu na Trgu Fontana lahko končno povedal sodnikom svojo resnico. Hotel je začeti s politično oceno dosedanjega razpleta preiskave, a sodnik ga je prekinil, češ da lahko govori le o dejstvih, ki jih vsebuje obtožnica. Anarhist se je vdal, a pozorno je sledil vsej razpravi, jo prekinjal s pikrimi pripombami ali da bi kaj dopolnil. Ves čas napet, pozoren, skoraj obseden.

Po daljšem premoru se je sinoči sestel tržaški pokrajinski svet. V začetku seje je predsednik Zanetti prečital daljšo politično izjavo, v kateri je ocenil tudi zadnje dogodke v zvezi s sporom o coni B. Zanetti se je zavzel za odprto mejo, vendar pa žal istočasno tudi govoril o «nacionalizmu in iredentizmu na obeh straneh».

V OKVIRU USTAVNIH SPREMEMB

N. Ceausescu izvoljen za predsednika Romunije

Prizadevanje Romunije za mir in mednarodno sodelovanje

BUKARESTA, 28. — Romunska ljudska skupščina je izvolila Nikolaja Ceausescu za predsednika romunske socialistične republike. Ceausescu je bil doslej predsednik državnega sveta. Funkcijo predsednika republike so ustanovili pred kratkim, ko so vnesli nekatere spremembe v romunsko ustavo.

Potem ko je prisegel zvestobo obnovljeni ustavi, je Ceausescu poudaril načela, na katerih stoji romunska politika: pospešeni samostojni gospodarski razvoj, ki mora temeljiti na načelih socializma in komunizma, v mednarodnih odnosih pa mir in sodelovanje z drugimi državami.

Ceausescu je tudi posvetil večji del svojega govora novemu zakonskemu osnutku o osebnih dohodkih delavcev, ki ga je označil kot enega najvažnejših zakonov, ki so jih kadarkoli odobrili v Romuniji. Delavci bodo odslej plačani po količini in kakovosti dela, ki so ga opravili.

Parlamentarna komisija zaslišala voditelje petrolejskih družb

RIM, 28. — Parlamentarna komisija, ki vodi preiskavo o petrolejskem skandalu, je pod predsed-

stvom posl. Cattaneia zaslišala dvanajst vrsto predstavnikov petrolejskih družb v zvezi z domnevno korupcijo političnih predstavnikov. Komisija je zaslišala Alda Jacovitti, Giorgia Profuma, Adalberto Lubrana, Angela Morattija in Gaudenzia Molina. Kot se je zvedelo, so vsi bolj ali manj odkrito priznali, da so plačevali visoke vsote brez izjeme pa so tudi trdili, da niso ničesar vedeli, komu so bile te vsote namenjene. Prav zaradi tega bi parlamentarna komisija želela sedaj zaslišati bivšega predsednika petrolejske zveze Cazzaniga, proti kateremu je bil izdan zaporni nalog, ki pa se še vedno mudi v tujini, očitno zaradi tega, da bi se izognil aretaciji. Prav tako bi uleglo biti zanimivo pričevanje bivšega podpredsednika petrolejske zveze Arcidiacona, glede katerega je parlamentarna komisija baje razveljavila zaporni nalog, ki je bil izdan proti njemu. Kljub temu pa se Arcidiacono še vedno ni javil sodnikom.

Parlamentarna komisija je medtem prejela tudi sveženj dokumentov o preiskavi, ki jo vodi rimsko sodišče o «aferti Montedison». Neki tehnik je pred časom objavil zapisnik bivšega predsednika Montedisona inž. Valeria, iz katerega je izhajalo, da je družba dajala denar številnim političnim osebnostim, med katerimi je tudi sedanji ministrski predsednik Rumor.

Odobren zakon o novem zakoniku o kazenskem postopku

Predvideno je tudi obvezno zasliševanje pripadnikov neke jezikovne manjšine v njihovem materinem jeziku

RIM, 28. — Senat je danes dokončno odobril zakonski osnutek, ki pooblašča vlado, naj v roku dveh let pripravi novi zakonik o kazenskem postopku. Zakonski osnutek je že odobrila poslanska zbornica. Prot osnutku so glasovali samo komunisti pa so se vzdržali glasovanja.

Zakonski osnutek navaja vrsto načel, ki se jih bo morala vlada držati pri pripravljanju novega zakonika. Ta načela zadevajo predvsem nujnost poenostavitve procesa in skrajšanje rokov, uvedbo ustne metode, dejansko enakopravnost med različnimi strankami, ukinitve oprostitve zaradi pomanjkanja dokazov, navzočnost branilcev pri vseh aktih preiskave, roke za pripor oboževanja pred dokončno razsodbo (štiri leta)

IZJAVA ZANETTIIJA NA SEJI POKRAJINSKEGA SVETA

Ohraniti odprto mejo, sodelovanje in mir med Italijo ter Jugoslavijo

Pacor (PRI) podpredsednik pokrajine - Razprava o izvajanju programa
Nesprejemljive izjave o revanšističnih in reakcionarnih silah na «tej in oni strani»

Na sinočnji seji tržaškega pokrajinskega sveta je predsednik Zanetti obravnaval splošni politični položaj in v tej zvezi dejal, da sta v nevarnosti dva aspekta deželne demokratične življenja: deželna enotnost in odprtja meje. Glede odprtja meje je predsednik dr. Michele Zanetti rekel: «Treba je podpirati srečanje prebivalstva, ki živi na tej in oni strani meje in to iznad logike, ki vodi diplomacijo 18. stoletja in iznad tako imenovanih državnih interesov. Politični dogodki preteklih tednov, do katerih je prišlo med Italijo in Jugoslavijo, in zagnano obujanje tona imenovanega vprašanja cone B, ne smejo razpršiti dragocenega človeškega in političnega kapitala, ki ga je ustvarilo prebivalstvo tega področja, ki je zamenjalo sovražništvo in frontalni spopad preteklosti s jasno izraženo voljo delati za sodelovanje in za mir med Italijo in Jugoslavijo.

Obnavljanje načelnih sporov med obema državama koristi samo revanšističnim in reakcionarnim silam na tej in na oni strani. Vsi demokratični ljudje se morajo zavedati, da je obramba bogastva, obveza vseh. Mi bomo šli, kar se nas tiče, do kraja, da si ne bomo mogli očitati, da bi bili lahko brnili odprto mejo, a je nismo». Glede deželne enotnosti pa je Zanetti dejal, da obstaja nevarnost razkola v zvezi z univerzo in da se stvar po nepotrebnem zaostre za javnimi manifestacijami, ki nimajo prave zveze s kulturnim razvojem. Tudi glede tega prihaja do živahnega delovanja špekulativnih in razbičajskih sil. Zanetti je dejal, da so tržaški demokratični izvoljeni organi dokazali čel odgovornosti, saj so zavrnili pozive k spopadu med Trstom in Vidmom in žele, da prihaja do vedno tesnejšega sodelovanja prebivalstva vseh predelov dežele.

Predsednik Zanetti je svojo izjavo pričel s ponovnim opravičilo zaradi zamude, zaradi katere je prišlo do prekinitve prejšnje seje pokrajinskega sveta. Nato je govoril o zelo zapletenem političnem položaju, zaradi katerega je treba okrepiti skupno voljo po sodelovanju demokratično izvoljene institucije. Zanetti je nato govoril o gospodarskih težavah in o vladni krizi kot o italijanskem ozemlju.

Čudno iskanje ravnotežja...

Predsednik pokrajine dr. Zanetti se je v svoji včerajšnji izjavi v pokrajinskem svetu dotaknil tudi nastalega spora med Italijo in Jugoslavijo, ki ga je povzročila nato italijanska vlada z dne 11. t.m., v kateri se o bivši coni B govori kot o italijanskem ozemlju.

Povsem soglasno s dr. Zanettijem, ko pravi, da izjavni spor «ne sme razpršiti tisti dragoceni človeški in politični kapital, ki ga je prebivalstvo teh področij pridobilo s tem, ko je razloge sovražnosti in frontalnih nasprotij preteklosti nadomestilo s jasno izraženo voljo prizadevanja si za sodelovanje in mir med Italijo in Jugoslavijo» in se, ko pravi, da je «ohranitev premoženja, ki ga predstavlja odprta meja, obveznost, ki jo morajo vsi demokrati čutiti» in da «kar se nas tiče, bomo do kraja izpolnili to obvezo, da ne bomo mogli reči, da bi jo lahko ohranili, pa je nismo». To so besede, ki danes gotovo tolažijo čustva, mišljenje in skrb vseh, ki jim je pri nas res do obrambe odnosov, ki so se ustvarili ob odprti meji in njih nadaljnji razvoj in napredek.

Toda prav zaradi teh besed se upravičeno toliko bolj čudimo njegovim besedam da «ponavljajo načelnih sporov med obema državama koristi samo revanšističnim in reakcionarnim silam na eni in drugi strani».

Vsi dobro poznamo revanšiste in reakcionarje na tej strani in do bro vemo, kako že vsa ta leta, ko smo z združenimi demokratičnimi silami pomagali ustvarjati ob naši meji in med sosednima državama odnose dobrega sosedstva in prijateljstva, ponavljajo svoje revanšistične zahteve ne samo po bivši coni B in vsej Istri, pač pa tudi po Dalmaciji. Identificirajo se sami na podlagi lastnih dokumentov ne le med krajino fašistično desno, marveč tudi med desno v drugih političnih skupinah.

Vprašujemo pa dr. Zanettija, da pojasni, katere so revanšistične in reakcionarne sile na «oni strani», kdo so njih nosilci in s katerimi konkretnimi dokazi lahko utemeljijo svoje trditve. Ali lahko morda zoperstavi niti italijanskega zunanega ministrstva, ki danes, 20 let po Londonskem sporazumu, razglasa bivšo cono B za del italijanskega ozemlja, ustrezno jugoslovansko uradno noto, ki bi razglasila na primer bivšo cono A ali kateri drugi del Italije, za jugoslovansko ozemlje?

Če je hotel dr. Zanetti s svojo izjavo ohraniti nekakšno ravnotežje s tem, da si je omislil za revanšizem na tej strani protitutež na drugi strani, če si je v takim ekvilibriju hotel zaščititi hrbet, potem je nareil slabšo uslugo prizadevanjem in pritiskom demokratičnih sil pri nas in v državi na vladno v Rimu, da se to vprašanje spravi z dnevnega reda v duhu mirne pogodbe in z dokončnim priznanjem popolne ozemeljske suverenosti Jugoslavije v coni B, kot se priznava suverenost Italije v coni A.

Podčrtal je težave tržaškega gospodarstva in dejal, da je treba ustvariti enotnost stališč javnih uprav, sindikatov in političnih sil glede nekaterih nujnih vprašanj predvsem glede pomorstva, pristanišča, okrepitev državnih pomorskih družb in ladjedelnic. Med navarnostmi političnega značaja je Zanetti omenil tudi glasovanje o referendumu o razporoki, glede katerega obstajajo nevarnosti, da referendum ne bo omikana in demokratična obveza, temveč priložnost za razkole in spore, ki lahko koristijo samo sovražnikom demokratičnega družbenega ustroja. Italijanski družbeni red temelji na političnih silah, ki so glede referenduma sprejele različna stališča. Referendum bo lahko priložnost za bogatitev tudi v prihodnosti, v kolikor se bo to preverjanje končalo na tak način, da se bo okrepila zaščita družine, za katero so vsi mnenja, da predstavlja važno socialno in človeško vrednoto.

Zanetti je nato prešel na obravnavo svobode tiska in to v vseh državah kot tudi v krojevnem okviru in je dejal, da je svoboda tiska temelj demokracije. Svoboda tiska je treba razumeti kot pravico do konstruktivne kritike in kvilificiranega usmerjanja, nikakor pa ne kot pravico do izkoriščanja tiska za zaščito osebnih položajev in za škandaliziranje. Zanetti je obžaloval, da v krajevnem okviru prihaja glede tega do poslabšanja, v vsedržavnem pa se lahko ugotovi, da tisk preživlja resne težave. Predsednik pokrajine je nato odkril polemiziraj s tržaškim italijanskim dnevnikom in je dejal, da so priča čudnim napadom, ter nadaljeval, da niso nikoli zahtevali, da bi tisk moral podpirati pokrajinsko upravo, ki uživa zaupanje volivcev in političnih sil leve sredine. Vendar pa bi želeli, da bi krajevni italijanski dnevnik ne iskal sterilnih škandalističnih primerov, ki služijo ne povsem čistim interesom.

Ob zaključku svojega izvajanja je Zanetti obvestil pokrajinski svet, da je republikanski odbornik Sergio Pacor prevzel mesto podpredsednika pokrajine, kot je bilo to dogovorjeno na pogajanjih strank leve sredine. Pokrajinski svet je nato pričel razpravo o političnem preverjanju izvajanja štiriletnega programa pokrajine, o čemer so na eni izmed prejšnjih sej že poročali pokrajinski odborniki. Včeraj so posegli v razpravo demokratičnega Dragana Gozzi, liberalca Sanzin in komunist Panizon.

V začetku so odborniki odgovarjali na nekatera vprašanja. Med drugim je bil govor na zahtevo komunističnih svetovancev o krizi ladjedelnice «Alto Adriatico».

V nedeljo stavka uslužbencev «La Carsica»

Uslužbenci podjetja «La Carsica» so spet napovedali stavkovno gibanje. Zahtevajo, naj se ne zavlačuje več s publicizacijo prog tega podjetja in naj proge in osebe takoj preidejo pod Acatag v pričakovanju

VČERAJ NA POBUDO STOPPERJA

Na deželi širši sestanek o problemih tržaške luke

Dežela bo finansirala nekatere pobude luške uprave

Pri deželni upravi je bil včeraj dopolnilni širši sestanek, ki ga je sklical deželni odbornik za industrijo in trgovino Stopper, in na katerem so obravnavali gospodarska vprašanja Trsta in zlasti njegove luke. Srečanja so se udeležili predstavniki tržaške pokrajine in občine, občine Milje in Devina - Nabrežine, predsednik Neodvisne ustanove za tržaško luko Tonutti sindikalisti Gerli in Burlo za CGIL, Fabricci za UIL in Marinello za CISL, predsednik trgovske zbornice Caidassi in nekateri predstavniki deželne uprave z odbornikom Stopperjem na čelu.

Na srečanju so vzeli v pretres posledice zavlačevanja v zvezi z izvajanjem dveh zakonov gospodarske narave, in sicer zakona o prenosu pomorskih prog pretežnega državnega pomena in zakona o drugem «sinjem» načrtu za razvoj italijanskih pristanišč. Poleg tega — so poudarili na sestanku — so tržaški poslovni krogi zaskrbljeni zaradi tega, ker ni uprava državnih železnic vključila okrepitev pontske proge v prvo tranšo del za izboljšanje železniškega omrežja v državi in zaradi odložitve gradnje drugega odseka avtoceste Videm — Trbiž. Skrbi nadalje povzročajo težave ladjedelstvu in v zvezi z gradnjo zidanega doka in razpinjalne postaje.

Odbornik Stopper je orisal dosedanje posege deželne uprave za okrepitev gospodarskega potenciala tržaške luke in tržaške ekonomije na splošno, poudaril pa je dejstvo, da dežela nima niti pristojnosti niti finančnih sredstev, s katerimi naj bi dokončno rešila številne probleme tržaškega gospodarstva. Dežela se pač trudi, da začasno nadomešča državo, ko gre za uresničitev

V Ul. M. D'Azeglio, kjer so pred 29 leti nacisti obesili štiri mlade partizane, je bila včeraj ob 18. uri kratka spominska svečanost, ki sta jo priredili sekciji KPI «Tomažič» in «Pratolongo». Delegacija je položila venec na kraj mučeniške smrti, govoril pa je občinski svetovalec Renelc.

RAZGOVOR PREDSEDNIKA TURISTIČNE USTANOVE S ČASNIKARJI

Turizem pomeni odprte meje, sodelovanje sporazumevanje in bratstvo med narodi

Kdo naj skrbi za čistočo in zaščito narave? - V jeseni v Trstu mednarodni kongres o mladinskem turizmu

Predsednik pokrajinske turistične ustanove odv. Berčec je imel včeraj popoldne v Subanovi gostilni razgovor s časnikarji, katerim je orisal program in delovanje te ustanove ter nekatere probleme turizma v tržaški pokrajini. Navzgor so bili tudi funkcionarji ustanove, občinski odbornik Gasparini, predsednik tržaške avtonomne letovišarske ustanove prof. Cumbat in predsednik devinsko - nabrežniške letovišarske ustanove Parentin. Odv. Berčec je predvsem poudaril, da je nujno potrebna odobritev okvirnega zakona, ki naj bi nakazal smernice za turistične dejavnosti. Dežela ima precejšnje pristojnosti na tem področju, poleg pokrajinske turistične ustanove delujejo tudi avtonomne letovišarske ustanove, potrebni so velikopotezni posegi, toda niso zagotovljena sredstva in viri dohodkov. Tako ima pokrajinska turistična ustanova leto 1975 milijonov lir dohodkov, od katerih pa gre 62 od sto samo za plačilo, medtem ko ostane le 27 milijonov lir za razne posege, pobude in prireditve. Pokrajinska turistična ustanova v Trstu bi potrebovala vsaj 500 milijonov lir, da bi lahko razvila svojo dejavnost. Položaj je slab, je še dejal dr. Berčec, tudi zaradi tega, ker opazamo nekako apatijo ali brezbržnost krajevnih operaterjev, ki ne poznajo, ali ne marajo izkoristiti niti olajšav in prispevkov, katerih bi bili lahko deležni.

Nato je dr. Berčec prikazal razvoj turistične dejavnosti v lanskem letu in navedel nekaj statističnih podatkov. Pojav kolere v južni Italiji je kvarno vplival na razvoj turizma tudi pri nas, kljub temu pa je bilo lani za 2,7 od sto več prihodov turistov v gostišča kot leta 1972, zvišal se je tudi odstotek bivanja turistov, precej pa je padel odstotek izven hotelskih uslug za-

S seje svetovalske skupine

Socialisti za rešitev delovnega spora deželnih uslužbencev

Na sedežu deželne luke se je v torek sestala svetovalska skupina PSI v deželni skupščini. Na sestanku so razpravljali o raznih vprašanjih, v ospredju pa so bili predvsem problemi sedanje stavke deželne osebja, nove univerze v Vidmu in nadaljnega razvoja živinoreje v Furlaniji - Julijski krajin.

O prvem vprašanju je po daljšem poročilu podpredsednika deželne odbora De Carlija svetovalska skupina izrazila upanje, da bo mogoče čimprej nadaljevati prekinjena pogajanja in doseči rešitev, ki naj bi zadovoljila deželno osebje, hkrati pa preveč ne obremenila deželni blagajni in s tem zavrla uveljavljene načrte deželne uprave. V zvezi z živinorejo je svetovalska skupina PSI izrazila svoje zadovoljstvo ob vesti, da je bil v okviru pristojne komisije sprejet zakonski osnutek o deželnih posegih za okrepitev te dejavnosti v Furlaniji - Julijski krajin. Novi ukrepi v prid živinoreji, ki se povsem ujemajo s smernicami v veljavi za vso državo, predstavljajo važno politično pridobitev v trenutku, ko državne račune čedalje huje bremenijo izdatki za uvoz živine in mesa iz tujine. Deželni zakonski osnutek je toliko bolj važen, ker vnaša nova določila za pospeševanje zadržnih oblik sodelovanja in uvaja demokratično nadzorstvo nad ustreznimi dejavnostmi. Za osvojitve teh načel se je Italijanska socialistična stranka zavzemala vse od srečanja, ki ga je PSI nedavno tega sklicala v Bologni. Zaradi vsega tega je skupina na ročila socialističnim svetovalcem, naj v deželnem svetu med skorajšnjo razpravo glasujejo za sprejete tega zakona.

Glede morebitnega odprtja nove univerze v Vidmu, si je svetovalska skupina PSI pridržala pravico, da izreče svoje dokončno mnenje po preučitvi še nekaterih vprašanj, ki zadevajo tako visokošolski študij v deželi, kakor tudi deželne razvojne načrte in vprašanje javnega šolstva v širšem smislu.

● Slovenska skupnost je z zadovoljstvom sprejela vest, da je pristojna komisija v Rimu ugodila prošnji devinsko - nabrežniške zgošnje občine ter ji vključila v področje gorske skupnosti. Slovenska skupnost, ki se je preko svojih predstavnikov posebej v deželnem svetu ter devinsko - nabrežniškega župana, že od vsega začetka prizadevala za to odločitev, ugotavlja, da bo ta ukrep med drugim tudi olajšal slovensko predstavnost v kraški gorski skupnosti.

GLASBENA MATICA - TRST

Sezona 1973-74

Osmi abonmajski koncert

Danes, 29. marca 1974 ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

SERGIO MARENGONI

klavirski recital

Scarlatti: Tri sonate
Rossini: Dve klavirski skladbi
Clementi: Sonata op. 26 št. 2
Schumann: Iz otroških dni op. 15
Bartok: Suita op. 14
Prokofjev: Štiri skladbe op. 4

Rezervacija in prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice (Ul. R. Manna 9, tel. 418-605) in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

POTOVALNI URAD AURORA

vabi na

PRVOMAJSKO POTOVANJE V MOSKVO IN LENINGRAD

Odhod iz Trsta 27. aprila, povratek 3. maja. Cena 168.000 lir.

Za veliko noč prirejamo izlet v Velenje, Rogaško Slatino, Ptuj in Maribor.

Odhod 14., povratek 15. aprila. Izlet velja 18.500 lir na osebo.

Vispovanje pri potovalnem uradu Aurora, Ul. Cicerone 4, tel. 29-243.

Na razpolago je šest prostorov.

Včeraj-danes

Danes, PETEK, 29. marca CIRIL

Sonce vzide ob 5.51 in zaton ob 18.23 — Dolžina dneva 12.37 — Luna vzide ob 8.54 in zaton ob 0.00. Jutri, SOBOTA, 30. marca BRANIMIR

Vreme včeraj: najvišja temperatura 16,3 stopinje, najnižja 11,7, ob 19. uri 13,8, zračni tlak 1023,5 mb, stanovitni, veter 4 km na uro vzhodnik, vlaga 85-odstotna, nebo jasno, slaba vidljivost, morje skoraj mirno, temperatura morja 12 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 28. marca 1974 se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo pa je 6 oseb. UMRILI SO: 79-letna Maria Gregori vd. Gustin, 88-letni Luigi Calzetta, 73-letna Elena Cristante vd. Lorenzen, 76-letna Aurora Narducci vd. Pellegrino, 77-letni Domenico Devescovi, 80-letni Oscar Leghissa.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

Vielmetti, Borzani trg 12; Al Centaurio, Ul. Rossetti 33; Madonna del Mare, Trg Piave 2; Costalunga, Erta S. Anna 10 (Kolokolovec).

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)

Biasoletto, Ul. Roma 16; Davanzo, Ul. Bernini 4; Al Castoro, Ul. Cavana 11; Spozna, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec (tel. 228-124); Bazovica (tel. 226-165); Opčine (tel. 211-001); Prosek (tel. 225-141); Božje polje - Zgonik (tel. 225-596); Nabrežina (tel. 200-121); Sestjan (tel. 209-197); Zavije (tel. 213-137); Milje (tel. 271-124).

USPEH LETEČEGA ODDELKA V TURINU

Policija odkrila ukradene slike iz Miramarskega gradu

Tatovom je uspelo zbežati

V kratkem bodo v Maksimilijanovi prestolnici dvorani v Miramarskem gradu spet visele tri slike, ki so jih neznanci ukradli 13. marca čimprej nadaljevati prekinjena pogajanja in doseči rešitev, ki naj bi zadovoljila deželno osebje, hkrati pa preveč ne obremenila deželni blagajni in s tem zavrla uveljavljene načrte deželne uprave. V zvezi z živinorejo je svetovalska skupina PSI izrazila svoje zadovoljstvo ob vesti, da je bil v okviru pristojne komisije sprejet zakonski osnutek o deželnih posegih za okrepitev te dejavnosti v Furlaniji - Julijski krajin. Novi ukrepi v prid živinoreji, ki se povsem ujemajo s smernicami v veljavi za vso državo, predstavljajo važno politično pridobitev v trenutku, ko državne račune čedalje huje bremenijo izdatki za uvoz živine in mesa iz tujine. Deželni zakonski osnutek je toliko bolj važen, ker vnaša nova določila za pospeševanje zadržnih oblik sodelovanja in uvaja demokratično nadzorstvo nad ustreznimi dejavnostmi. Za osvojitve teh načel se je Italijanska socialistična stranka zavzemala vse od srečanja, ki ga je PSI nedavno tega sklicala v Bologni. Zaradi vsega tega je skupina na ročila socialističnim svetovalcem, naj v deželnem svetu med skorajšnjo razpravo glasujejo za sprejete tega zakona.

Z avtom je podrl deklico in pobegnil

V zgodnjih popoldanskih urah je v Ulici Carducci blizu križišča z Ul. Milano avtomobilist povozil 14-letno dijakinjo Lidio Rupel iz Ul. Cologna 73/2, nato pa pobegnil. Deklici so ugotovili poškodbe na levi nogi in več udarcev, zaradi katerih so jo sprejeli na zdravljenje v kirurški oddelk s prognozo zdravljenja 40 dni. Kaže, da je prometna policija že zasledila avtomobilista.

Kmalu po poldnevu je 70-letna Alma Ravalico por. Fuggiano skočila s strehe poslopja v Ul. Solferi

Gledališča

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE v Trstu gostuje s predstavo E. duarda de Flippa «Božič pri Cuciellovih» danes, 29. t.m. ob 20.15 v Novi Gorici, jutri 20. t. m. ob 20. uri v Ajdovščini in v ponedeljek, 1. aprila ob 19.30 v Hrpoljah - Kozini; v nedeljo, 31. t.m. ob 20. uri v Kobarižu s predstavo F. Bevka - B. Grabnerja «Kaplan Martin Cederma».

SAG

Slovensko amatersko gledališče v Trstu gostuje v nedeljo, 31. marca, ob 17. uri v Marinijem domu pri Sv. Ivanu s satiričnim kabaretom M. Kosuta, A. Rustja, S. Verča in A. Kralja «Dlaka v jaju».

Nepreklicno zadnji!

OBČINSKO GLEDALIŠČE «G. VERDI»

Jutri ob 18. uri ponovitev Bellinijeve opere «Capuleti in Montecchi». Dirigent Bruno Bartoletti. V glavnih vlogah Julije in Ramea bosta nastopila Katja Ricciarelli in Veriano Luchetti, v ostalih pa Giorgio Casellato Lamberti, Antonio Salvadori in Mario Rinaudo. Vstopnice so na razpolago pri gledališki blagajni.

JUTRI V DVORANI CCA SREČANJE S PROTAGONISTI OPERE CAPULETI

Danes, v petek, ob 19. uri bo v glavni dvorani CCA, Ul. S. Carlo 2 srečanje s protagonisti opere «Capuleti e i Montecchi». Vabijo tržaške Zveze prijateljev operne glasbe so se odzvali dirigent Bruno Bartoletti, sopranistka Katja Ricciarelli, tenorja Veriano Luchetti in Giorgio Casellato Lamberti, bas Mario Rinaudo in baritonist Antonio Salvadori. Vstop je prost.

SPD «TABOR» — Opčine

Mladinski dramski odsek ponovi jutri, 30. t.m. ob 15.30 v Prosvetnem domu na Opčinah

mladinsko igro

SNEGULJČICA

Vabljeni otroci otroškega vrta, učenci osnovne in dijaki srednje šole.

Prosveta

V Finžgarjevem domu na Opčinah gostuje jutri, 30. marca, ob 20. uri Šentjakobsko gledališče iz Ljubljane s Popovičevim komedijo «Jara meščanka ali Pogospodena butica». V Marinijem domu v Rojanu gostuje v nedeljo, 31. marca, ob 17. uri Šentjakobsko gledališče iz Ljubljane s Popovičevim komedijo «Jara meščanka ali Pogospodena butica». Obe gostovanji je pripravila Slovenska prosveta iz Trsta.

Izleti

SD Polet priredi v nedeljo, 31. marca avtobusni izlet v Piancavallo. Vispovanje in trgovini čevljev Malalana na Opčinah, Proseška ulica 18, tel. 212136

Razstave

V Tržaški knjižarni razstavlja Ljubica Ščuka - Savernik akvarele z gorsko motiviko in rožami. Razstava bo trajala do konca marca. Do zadnjega tega meseca bo v krožku «Il Carso», v Ul. Mazzini, razstavljal svoja dela Pietro Grek. V galeriji Tergeste je odprta razstava slikar Silvano Delise, ki bo razstavljal do 5. aprila. V galeriji Caritasus bo Stefan Pozmandy razstavljal do 4. aprila. V prostorih Centro Friulano Arti Plastiche v Vidmu, v Ul. Springer 14 razstavlja svoja dela tržaški slikar prof. Avgust Cernigoj. V galeriji Tribbio (Piazza vecchia 6) razstava videmskega slikarja Freda Pittina.

Kino

Ariston — I.N.C. 16.00 «La circostanza». Barvni film režiserja Erman-za Olmija.

La Cappella Underground predvaja danes ob 19.00 in 21.00 «L'uomo che visse nel futuro» (1960), ki ga je režiral George Pal. V glavnih vlogah igra Rod Taylor in Yvette Mimieux.

Nazionale 15.30 «Un tipo che mi piace». Barvni film režiserja Leoluca. V glavnih vlogah igra Jean Paul Belmondo in Annie Girardot. Excelsior 15.30—17.45—20.00—22.15 «A Venezia, un dicembre rosso shocking». Barvni film v katerem igra Julie Christie in Donald Sutherland. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Grattacielo 16.00 «La governante» Martine Brochard, Turi Ferro, Agostina Belli. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom. Fenice 15.30—17.45—20.00—22.15 «E' una sporca faccenda, tenente Parker», John. Wayne.

Eden 16.00—18.00—20.00—22.20 «Peccato veniale». Barvni film. Igrajo Laura Antonelli, Lilla Brignone, Alessandro Momo, Lino Toffolo. Prepovedano mladini pod 18. letom. Ritz 16.00 «L'arbitro». Barvni zabavni film. V glavnih vlogah igra Lando Buzzanca in Joan Collins. Aurora 16.30—19.20 «La grande abbuffata». Barvni film. Igra Ugo Tognazzi. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Capitol 16.30 «Ad un'ora della notte». Barvni film. V glavni vlogi Elisabeth Taylor. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Cristallo 16.30 «La polizia sta a guardare». Barvni film. V glavni vlogi Enrica Maria Salerno.

Impero 16.30 «Come si distrugge la reputazione del più grande agente segreto del mondo». Barvni zabavni film. Igra Jean Paul Belmondo.

Filodrammatico 16.30 «La ragazzina». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.00 «Il mio nome è Nessuno». Barvni film. Igrata Terence Hill in Henry Fonda.

Ideale 16.00 «Peccato carnale». Barvni film. Igrata Olga Georges-Picot in Sady Rehan. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30 «La mia legge». Barvna detektivka, v kateri igra Alain Delon in Simone Signoret.

Abbazia 16.00 «Le calde notti del Decamerone». Barvni film, v katerem nastopata Femi Benussi in Don Backy. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Astra 16.30 «X, Y & Z». Barvni film. Igrajo Elisabeth Taylor, Michael Caine, Susan York. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Radio 16.00 «Io non spezzo, rompo». Barvni zabavni film. Igrata Alighiero Noschese in Enrico Montesano.

Razna obvestila

KISSINGER JE ZAKLJUČIL SVOJ SEDMI OBISK V MOSKVI

O Schlesingerjevi «reviziji ameriške jedrske strategije»

Kaže, da določenim krogom v Washingtonu nikakor ne gre v glavo, da bi bil na svetu nekdo, ki bi jim bil enakovreden - Ta miselnost je nevarna

Obisk ameriškega zunanjega ministra Kissingerja v Moskvi je zaključen. Rezultati so, kaže, pičli. Ugibanja v zvezi s tem so najrazličnejša in mi se v to tu ne bomo spuščali, vendar menimo, da ne bomo daleč od resnice, če rečemo, da bi znala biti temu vzrok ponovno tekma v oboroževanju, predvsem v jedrski in raketski tehniki. V zvezi s tem bomo objavili članek, ki ga je o tej zadevi objavil pariški list «Le Nouvel Observateur». V tem listu je Francois Scholsser pisal: «Blazno ali nevarno — ali hkrati eno in drugo! Te besede je uporabil na tiskovni konferenci član ameriškega senata iz zvezne države Wisconsin Les Aspin. Senator Aspin je sklical časnike zato, ker je v neki «pentagoni» trimesnega poročila Pentagonu senatu odkril, da ameriške oborožene sile pripravljajo popolnoma nov sistem obrambe, ki nosi kratico MARV (Maneuverable Reentry Vehicles), kar bi mogli prevesti nekako takole «izstrelki, ki jih moremo voditi po vrtni v atmosferi, to se pravi, da jih lahko usmerjamo neposredno preden prispejo na cilj.

To je pravzaprav tretja «generacija» medelinskih izstrelkov v jedrski tehniki. Ko je senator Aspin to povedal časnikarjem, je bila takoj razumljiva izjava, ki jo je dal ameriški obrambni minister James Schlesinger nekaj dni prej v zvezi z «revizijo ameriške jedrske strategije». Tudi skrajno «okoreli» strokovnjaki, kakršni je na primer Ian Smart, eden od funkcionarjev zavoda za strateška raziskovanja v Londonu, odkrito pravijo, da jim najpovejši izstrelki Pentagona vzbujajo strah, ker «povečujejo nevarnost jedrske vojne».

Za kaj pravzaprav gre? Od prvega trenutka, ko je prišel v Pentagon, obrambni minister Schlesinger brani svojo povsem precizno določeno idejo. Trdi namreč, da današnja jedrska strategija, ki temelji na množičnem deterentu proti mestom sovražnika, če bi ta «prvi streljal», ni dovolj elastična, da je preveč toga. Po njegovem bi jo bilo treba napraviti bolj elastično. Primer: če bi prišlo do velike mednarodne napetosti, bi SZ mogla priti «v skušnjava», da pošlje ameriške izstrelke proti nekaterim ameriškim vojaškim ciljem.

V današnjih razmerah bi Washington moral reagirati, tako, da bi bombardiral sovjetska mesta, to pa bi najpovsem privedlo do uničenja ameriških mest. Jasno je, da bi se v takšnem stanju ameriški predsednik ne mogel prepuščati strahotni nevarnosti in bi bil zato pri-

moran na pogajanja, seveda šele potem, ko bi bil nasprotnik že «treščil» po ameriških vojaških ciljih. Iz tega izhaja tudi, da bi se ameriški predsednik začel pogajati «s položaja šibkejšega partnerja».

Da bi se to preprečilo, Schlesinger predlaga: napravimo medelinske rakete, ki bi bile dovolj precizne, da bi mogle reagirati «na isti valovni dolžini», kakršno je uporabil nasprotnik. To se pravi, da bi morali udariti po njegovih jedrskih bazah ne pa po njegovih mestih. Če bo sovražnik vedel, da smo sposobni toliko kot on, ne bo prišel v skušnjava.

Res je, da so današnje ameriške rakete mnogo preveč netočne, da bi mogle zadeti nasprotnikove rakete silote. Toda Schlesingerjev sklep ima tri posledice, ki jih lahko posebej smatramo za katastrofalno. Predvsem pomeni Schlesingerjev sklep nadaljnji velikanski skok v tekmi vojaške tehnologije. Z druge strani ta sklep postavlja SZ pred nekaj, kar bi bilo zanjo nedopustno, da bi namreč Američani dosegli prednost v jedrski oborožitvi. Končno, ZDA bi s tem porušile sedanje jedrsko ravnotežje.

In če bi v tem primeru prišlo zares do križnega stanja, bi skušnjava za preventivni napad bila še nevarnejša kot je danes.

Do sedaj je jedrsko ravnotežje temeljilo prav na «neranjivosti» silosov za izstreljevanje raket z jedrskimi glavami. Jamstvo tega ravnotežja in ohranitev tega ravnotežja je temeljila na «sposobnosti» obeh strani, da druga drugo uniči. Zato ni mogel nihče računati na neko prednost, ki bi jo dosegel z nečim drugim. Vsaka stran je vedela, da bo uničena, če napravi prvi korak. In prav na tej resnici temelji mir zadnjih petnajst let, mir med dvema supersilama ter, kar iz tega tudi sledi.

Toda sedaj nenadoma postaja atomsko orodje tisto orožje, ki bi se vendarle moglo uporabiti. Schlesinger in njegova družba se torej igrajo z idejo o možnosti «omejene jedrske vojne».

Zakaj se ameriški strateški spušča v to strahotno nevarnost? «Kriva je druga stran», pravi Schlesinger sedaj, ko se zaključuje je kampanja, ki traja v ZDA že leto dni in katere namen je, dokazati «očitno napadalen in nevarno značaj» sovjetske vojaške politike, ki da se kaže v izpolnjevanju novih vrst jedrskih izstrelkov, ki imajo večjo rušilno moč od prejšnjih in ki bi mogli omogočiti ameriške rakete z v njihovih železobetonskih silosih. «Nadalje se opozorja, da SZ izpolnjuje svojo tehniko raketnih izstrelkov vrste MIRV. Gre za rakete, ki nosijo po več jedrskih glav, te pa se izstrelijo tik pred ciljem, tako da vsak jedrski izstrelke zadene svojo vnarej določeni cilj.

Toda to, da SZ skuša izpolniti to vrsto svojih jedrskih izstrelkov, ima določen vzrok, o katerem Schlesinger ne govori. Gre namreč za dejstvo, da ZDA razpolagajo z raketami MIRV. Sovjetska zveza pa skuša sedaj šele priti do tega, s čimer nasprotnik že razpolaga. To pa je «daleč od agresivno nevarnih namenov», ki jih Schlesinger pripisuje ZDA.

Sporazum SALT od 28. maja 1972 je določil «preventivno zamrzovanje» strateških raket, to se pravi, da bosta SZ in ZDA ostali pri tedanjem trenutnem stanju: 1700 ameriških in 2358 sovjetskih. Med tema dvema številka ma je razlika v korist SZ. Zakaj? Zato ker so ZDA že prej imele MIRV in je njihovih 1700 raket lahko zadeti 6000 različnih ciljev v SZ, 2358 sovjetskih raket pa je moglo zadeti prav toliko, torej le 2358 ameriških ciljev. In prav zaradi tega je SALT dovolil SZ, da izpolni svoj sistem MIRV. Sicer pa je neki ameriški visoki funkcionar rekel časnikarjem naslednje: «Tisto, kar danes izdelujejo Sovjeti, ni v nasprotju z sklepi SALT».

Ko so časnikiarji Schlesingerja opozorili na to, je lansiral drugo geslo: «Sovjetske zahteve v drugi rundi SALT, ki se je začela v juliju lani, kažejo na to, da bi oni hoteli priti na višji položaj». Hkrati, pa ameriško zunanje ministrstvo ne ve povedati, kakšne bi naj bile te zahteve. Sicer pa navadno presteževanje ciljev ne govori o dejanskem razmerju sil. ZDA imajo v resnici prednost. Poleg jedrskega orožja v domačih silosih imajo še celo mrežo jedrskih instalacij v Evropi, od koder lahko bombardirajo sovjetsko ozemlje. O teh instalacijah pa ni s Sovjeti nikoli hotelo razpravljati. Isto velja tudi za ameriške

jedrske podmornice, ki omogočajo, da je v neposredni bližini SZ vedno določeno število raket z jedrskimi glavami. Tudi SZ ima atomske podmornice, le da te nimajo svojih oporišč «pri zavezniških», kot jih imajo ameriške v različnih evropskih deželah.

Ob vsem tem se logično postavlja vprašanje, čemu ta kampanja? Nekateri menijo, da bi Schlesinger in Pentagon hotela dobiti čim več v pogajanjih v novi rundi SALT. Druga domneva pa govori o tem, da naj bi bilo ameriškim vojaškim konstruktorjem uspelo doseči določeno tehnološko prednost pred sovjetskimi tehnikami in da bi to prednost radi ohranili in jo «vključili» v podmornice vrste «Trident». To bodo izpolnile šele 1980. leta, toda ta doba ni tako daleč. Naj bo kakorkoli, Washington se ne more sprijazniti s tem, da bi mogel biti nekdo njemu enakopraven.

«RIBA-ANGEL» NAJLEPŠA OKAMENINA

Gornji okamenini, ki so jo odkrili pred dvema letoma v kamnolomu Pesciara di Bolca, so našli ime «Eopithecus plinianus» in zanjo menijo, da je najlepša okamenina ri be, kar so jih doslej odkrili na vsem svetu.

V SREDO ZVEČER V MALI DVORANI KULTURNEGA DOMA

Bogata likovna ustvarjalnost v razdobju od vojne do danes

V strnjenem predavanju dr. Melite Stele žal ni moglo priti do izraza izredno bogastvo slovenske grafične ustvarjalnosti

V sredo zvečer se je s predavanjem Melite Stele — Možnove v Mali dvorani Kulturnega doma zaključil cikel šestih večerov, na katerih so strokovnjaki iz Ljubljane obdelali temo «Umetnost na Slovenskem». Kakor smo sproti poročali, je temu cilju prisostvovalo razmeroma veliko občinstva, pa čeprav bi bilo z večjim navdušenjem zaželeli večjo prisotnost mladine, ki je ni bilo toliko, kot bi bilo želeli, razen na prvem in zadnjem večeru. Vsekakor pa moramo upoštevati, da je bil cikel dobro pripravljen in da je bil prikazan njegov prehod iz prejšnjega figurativnega umetnosti v podoben skoraj že abstraktno umetnost, pa čeprav Pregelj ni šel nikoli v popolno abstraktnost. Tako smo videli njegove slike «Ob Ljubljani» iz 1949. leta, nadalje «Primorsko pokrajino», «Obalo v Kostreni», več njegovih avtoportretov in očetov portret in njegova poznejša dela, ki spominjajo na koncentracijsko taborišče kot na primer njegovo

grafične šole v Ljubljani veliko pomenila tudi ustanovitve Moderne galerije in pozneje grafičnega bienniala v Ljubljani. Vse to je pripomoglo k temu, da se je od 1950. leta dalje začelo na tem področju intenzivno raziskovanje, kar se odprle nove poti in novi odnosi v umetnosti sami. Predavateljica se je nato podrobneje ustavila pri nekaterih pomembnejših slovenskih slikarjih. Najprej je prikazala Maria Preglja, ki se je izšla na zagrebški akademiji in ki spada med vodilne slovenske umetnike novejših dob. Posebno nazorno je bil prikazan njegov prehod iz prejšnjega figurativnega umetnosti v podoben skoraj že abstraktno umetnost, pa čeprav Pregelj ni šel nikoli v popolno abstraktnost. Tako smo videli njegove slike «Ob Ljubljani» iz 1949. leta, nadalje «Primorsko pokrajino», «Obalo v Kostreni», več njegovih avtoportretov in očetov portret in njegova poznejša dela, ki spominjajo na koncentracijsko taborišče kot na primer njegovo

«Kompozicijo» ali «Omizje» iz 1958. leta, njegove «Perice» iz istega leta, ki imajo v sebi že nekaj kubističnega, podobno tudi njegovo grško gledališče iz južne Italije. Predavateljica je pokazala še nekaj njegovih podob, ko je človekov lik na njih še komaj zaznaven, tako da se je občinstvo lahko prepričalo o silnem premiku, ki ga je Marij Pregelj napravil v povojni dobi do 1967. leta, ko je umrl.

Drugi slovenski umetnik, pri katerem se je Melita Steletova bolj na dolgo ustavila, je Gabrijel Stupica. Tudi Stupica, za katerega trdijo, da je v nekaj letih prevrednotil vso slovensko likovno izraznost, je po osebnosti do živel temeljit hkrati pa edinstven dosleden preobrat, ki ga je predavateljica nazorno prikazala s predvajanjem diapozitivov njegovih del, začel s avtoportretom ter slikama «Pred sprevodom» in «Granatna jabolka». Nato so se začele vrstiti slike «Miza z igrami», «Branjeva» in druge, ko je Stupica doživel svoj prelom in

prešel iz tako imenovanega temnega obdobja, ki je bilo še pod vplivom starega španskega slikarstva, v svetlejšo fazo, kar je izrazilo očitno v njegovi izbiri svetlejših tonov barv. Stupica «sti kar svojih doživljajih, ki se je iz svoje prejšnje zaprtosti odprl v sodobno živo življenje», je v svojem razvoju prešel tudi na lepljenje, ko je kot «građen material» za svoje slike uporabljal vse, torej poleg barv tudi časopis, suho cvetje, reklamne listice, itd. Pri tem pa je zanj značilno to, da je v svojih barvah skrajno skop. To izpričujejo tudi njegova najnovejša dela.

Stane Kregar, ki je umrl pred letom dni, je zavzemal v slovenski predvojni in povojni likovnosti posebno mesto. Je to umetnik z «izredno širokim razponom». Iz Prage, kjer se je šolal, je prinesel v slovensko umetnost nekaj svojega posebnega nadrealizma, nadrealizma, ki ni upodabljanje sanjskega sveta, pač pa nekaj povsem svojega. Kregarja smo nato spoznali tudi v smislu njegovega borbenega realizma, na primer v «Tihožitju z vrčmi». Toda od 1950. leta dalje se srečujemo z iz njegovim postkubizmom, ki mu omogoča, da strnjeno obliko nekako razbije, da bi po tej poti uveljavil že abstraktno smer, ki se je očitno pokazala v njegovem delu «Potopljeni colini». Sledila je vrsta njegovih abstraktnih pokrajin, ki so dosegle svoj vrhunec kot po letu 1960, kakor se je v njegovo slikarsko ustvarjanje ponovno vrnila podoba. Bila je to v letih 1964-65, v letu 1968 pa smo se spet pričeli njegovi novi figuraciji, kar je bilo izrazito opazno v njegovem olju «Antehanična delavnica».

Slikarji, ki smo jih na kratko prikazali, spadajo v tako imenovano srednjo generacijo, nakar sledi že prva povojna generacija in z njo izredna razvejano v slovenski likovni ustvarjalnosti saj so pogosti stiki slovenskih likovnih ustvarjalcev z ostalim svetom mogli privedi do tega, da so se tudi v slovenski likovnosti uveljavili abstraktnost, surrealizem, popart, opart in razni drugi stili, v katerih so se preizkušali in se še preizkušajo številni slovenski likovniki mlajše in tudi ne tako mlade dobe. Predavateljica Melita Stele je od cele množice umetnikov izbrala le nekatere, kot so na primer Ive Šubič, ki je začel svojo slikarsko pot v partizanih in ki velja še danes za enega najbolj doslednih partizanskih slikarjev in ki je na pravih umetnostnih smeri, da pravil vsa dosledno pot od realizma v kubistično smer in prešel nato k novemu ekspresionizmu. Zanj je značilno tudi to, da uporablja kot osnovo svojim oljem tudi steklo.

France Slana je iz Suhe Krajine in zanj so značilne nekatere ugasle, medle barve, s katerimi upodablja podrtje hiše, in kolozne, skratka to, kar na slovenskem podelju počasi tudi nevedrno izumira. Omenila je nadalje še Marka Susteršiča, Stefana Planinca, Jožeta Horvata - Jakija, Janeza Bernika, itd. kakor je pokazala še po eno delo najbolj reprezentativnih slovenskih grafičnih ustvarjalcev, začel s Božidarjem Jakcem, Marijem Pregljem in Mihelcem ter Rikotom Debenjakom pa do Kjarja Meška in zaključila z Goricanom Vladimirom Makucem.

Kakor smo rekli v začetku, je bil prikaz odkrjen, seveda na račun, na škodo slovenske grafične umetnosti, ki si sicer daleč po svetu kot ena najboljših in najbolj naprednih. Le za bežen prikaz te pa bi bilo potrebno še eno predavanje.

CENZURA PREPOVEDALA

PREDVAJATI FILM

«PORTIERE DI NOTTE»

RIM, 28. — Po zasebnem predavanju filma «Il portiere di notte» je režiserka Liliana Cavanari rekla, da ji je predsednik tretje cenzurne komisije naročil, naj izloči neko sceno, ker da je «umazana in primerna za javno hišo». Temu predavanju so prisostvovali poleg skupine časnikaarjev še Pier Paolo Pasolini, Lura Betti, Bernardo Bertolucci, Michelangelo Antonioni, Dacia Maraini, Mauro Bolognini, Alberto Moravia in Marco Bellocchio.

Režiserka Liliana Cavanari je v zvezi z zahtevno cenzuro rekla: «Nisem reagirala le kot režiserka, pač pa tudi kot ženska, kajti ne vem zakaj bi seksualni akt z moškim na ženski cenzura mogla odobriti, vtem ko ne pristane na isti akt z žensko na vrhu. Da bi ne izločila te inkriminirane scene, je po mojem mnenju bistvena za strukturo filma, sem cenzorjem ponudila, naj bi film bil prepovedan občinstvu do 18. leta. Toda vse to ni pomagalo in moj film je bil ovržen.»

«Je to najlepši prizor v filmu» — je komentiral Bernardo Bertolucci in istega mnenja so bili tudi ostali navzoči ljudje. Filmski producent Robert Gordon Edwards je nato prebral pismo, ki si je film

ogledal pred dnevi in ki pravi, da je film «Portiere di notte» film na izredni ravni in plod zrela avtorja, ki ga ceni že zaradi njegovih drugih del in sicer filma «Il cannibale» in «Milarepa». Film «Portiere di notte» je še eno novo surovo pričanje o tem, kaj je bil nacizem. Gre za film, ki prikazuje grozote, da ti sapo jemlje. Vrhu tega je grajen pametno in z dozo ravnotežja. Zato se zgrajam nad cenzuro, ki bi ga hotela okrniti. Boriti se bo treba, da bi prišel film pred svetovno občinstvo brez nepotrebnih in neumnih posegov.

Glavne vloge v filmu igrajo Dirk Bogard, Charlotte Rampling, Gabriele Ferzetti in Isa Miranda.

V FILMSKIH KROŽKIH

JEAN-LUC GODARD IN JEAN-PIERRE GORIN:

«Tout va bien»

Krožek Umberto Barbaro je prišel do zaključka sezone. To moramo zabeležiti tudi iz samokritičnega razloga, ker je pač krožek res uspešno prikazal vse najvplivnejše filme (razen Giannarelljevega «Non ho tempo», kar pa je bilo odvisno od napake distribucijske hiše DAE), vključno delo della borghesia, glede katerega pa moramo zabeležiti tudi nedosledno ravnanje hiše Fox.

Med filmi, ki jih je krožek predvajal, je bila premiera filma Jeana - Luca Godarda in Jeana - Piera Gorina «Tout va bien» (Crepa padrone tutto va bene, 1972). Zdi se, da je ta med najboljšimi Godardovimi filmi zadnjega «političnega» obdobja ustvarjanja. Običajno Godardovo koketiranje je bolj omejeno kot drugje. Preko filmskega jezika samega razvija film pomembno razmišljanje o odnosu med razrednim bojem, srednjimi sloji in intelektualci. Le nekatere fraze, kot je zaključna izjava o nujnosti historičnega gledanja nase, so bolj cenene. Zanimiva se nam zdi tudi uporaba igralcev, Jane Fonda, Yvesa Montanda in Vittoria Capriolija (o kratki vlogi pa nastopa tudi Godardova žena Anne Wiazemski).

RADIO VELEIZIJA

PETEK, 29. MARCA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 9.30 - 11.30 Sola
- 12.30 Poljudna znanost: PRVA POMOC
- 12.55 Napravimo skupno časopis
- 13.30 DNEVNIK
- 15.00 - 17.00 Sola
- 17.00 DNEVNIK
- 17.15 Program za najmlajše
- 17.45 Toomai in Kala Nag: DEČEK IN SLON
- 18.10 Nabozna oddaja
- 18.45 Poljudna znanost: Veliki poveljniki iz druge svetovne vojne: Sovjetski maršal Žukov
- 19.15 Italijanske kronike
- 19.45 Danes v parlamentu in Vremenska slika
- 20.00 DNEVNIK
- 20.40 Teden aktualnosti
- 21.45 Glasbena oddaja: Klasična, lahka in pop glasba
- 22.30 DNEVNIK

DRUGI KANAL

- 18.45 Športne vesti
- 19.00 K MIZI OB 7. URI
- Paolini in Silvestri sta pripravila tudi drugo nadaljevanje gastronomske oddaje, ki je bila pred časom na sporedu ob nedeljah okoli polne. Pripravila sta 10 oddaj in njun program predvideva vso kulinarčno vseščino od preproste enolončnice oziroma italijanske minestre, do peciva. V oddaji sodeluje simpatična Ave Ninchi ob pomoči Laure Bonucci. Nekako zviška jima je ob strani gastronomski ekspert Luigi Veronelli, ki se se posebej spozna na vina, pa čeprav s tem ni rečeno, da bi bil vinski bratec. Danes proti večeru se bodo ti eksperti preizkusili v izrazito italijanski specialiteti, v «pastasciutti». Igralca Raoul Grassilli in Franca Valeri bosta «pripravila» rezance na bolonjski način ter «penete» na način, kot so jih pripravljali pred obilnim stoletjem karbonari. Znani so tudi sodniki, ki bodo o teh posebnostih oddali in sicer Mario Chimenti, Ferrer Manuelli ter Bianca Maria Morelli
- 20.00 Ob 20. uri
- 20.30 DNEVNIK
- 21.00 Le medaglie della vecchia signora

Delo je napisal James M. Barrie, prevedel pa Enrico Raggio. V glavnih vlogah nastopajo: pripovedovalec je Renzo Montagnani, gospa Dowe je Rina Morelli, ga. Mickelhan - Gabriella Giacobbe, ga. Tully - Ave Ninchi, ga. Hagerty - Germana Paoletti, Kenneth Dowe pa Giani Garko. Delo je režiral Fulvio Toluoso.

Rina Morelli je znano ime iz krogov italijanske odrske umetnosti. Kljub temu si je tokrat prevzela težko nalogo, kajti v tem delu bo morala igrati vloge, ki jo je nekdo igrala Emma Gramatica. Renzo Montagnani pa bo pripovedoval. Avtor dela James Matthew Barrie je bil leta 1922 odklovan s posebnim odklovanjem zaradi tega, ker je napravil več po srečenih del o vojni in delo, ki pride nočjo na spored, je eno teh. Prvic so delo uprizorili 1961. leta, torej v času prve svetovne vojne.

Rina Morelli bo stara gospa Dowe, ki živi v skromnih razmerah v svojem londonskem domu, kjer pogosto sprejema prijatelje, s katerimi se pomenjuje o sorodnikih in znanih, ki so na bojišču. Ker gospa Dowe nima otrok, si je izmislila sina, Kennetha Doweja, ki da je velik junak. In s tem namiselnim junastvom stara gospa nadaljuje, dokler se nekega dne ne pojavi na njenem domu neki ristični Kenneth Dowe. Gre za robatega škotskega fanta, ki je zvedel, da so vsi zavoji, ki jih je dobil na bojišče, pravzaprav prihajali od nje. In to ga gane. Še bolj pa ga gane dejstvo, da se je na njegov račun lagala, vendar v plemenitem smislu. Zato sprejme njeno gostoljubje za ves čas svojega dopusta in ko pride dan ovrnite na bojišče, je njegova navezanost na žensko že tolikšna, da jo smatra za svojo pravo mater. Zal pa je sreča namisljene matere kratka, kajti njen Kenneth kmalu po vrnitvi na bojišče pade

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 8.10 in 14.10 Sola
- Matematika, Obiskali smo, Evolucija življenja, Liki revolucije, Fizika v sportu, itd.
- 10.50 in 15.45 Angleščina
- 17.35 Veseli tobogan: Celje
- 18.05 OBZORNIK
- 18.30 ANSAMBEL BORISA TERGLAVA
- 18.55 Cesta in mi: MOJ PROMETNI VSAK DAN
- Ljubljanska televizija je pripravila krajši cikel oddaj, ki ob ravnanju prometno vzgojo. Ta cikel se danes zaključa s filmom, ki nosi naslov: Moj prometni vsakdan. Film opozarja na prometne predpise in še posebej na tisti «kodeks», ki ga je izdelal svet SRS za vzgojo in preventivo v cestnem prometu in ki so mu nadelo ime etični kodeks. Avtorji filma na duhoviti in rahlo ironičen način govorijo o dokaj resnih prometnih razmerah, s katerimi se srečujemo po slovenskih cestah in po slovenskih vaseh
- 19.05 Nalezljive bolezni: KOLERA
- Namen današnje oddaje je informirati prebivalstvo o pojavljanju, gibanju, ugotavljanju, preprečevanju pa tudi o zdravljenju te tako nevarne kužne bolezni. Čeprav smo pred letom dni že trepetali pred kolero, je v naše kraje ni bilo in ni bilo niti v Slovenijo. To pa še ne pomeni, da bi ne smeli ali bolje ne mogli spregovoriti o tej hudih kužni bolezni, proti kateri se menda še najbolj učinkovito branimo s — čistočo
- 19.25 TV kazipot
- 19.45 Risani film
- 20.00 DNEVNIK
- 20.20 Tedenski gospodarski komentar
- 20.30 Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu: JUGOSLAVIJA — ZVEZNA REPUBLIKA NEMCIJA
- 22.45 Poročilo s kongresa ZK Kosova
- 23.00 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 20.00 Risanka za otroke
- 20.15 TV DNEVNIK
- 20.35 Robert Stevenson: Il diamante di Raji
- 21.05 Radijska priredba iz cikla Nenavadne zgodbe
- TV šport: Hokej na ledu: JUGOSLAVIJA — ZR NEMCIJA

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutrarnja glasba; 11.40 Glasba; 12.00 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Sola; 19.10 Priredbe; 19.30 Sola; 20.00 Šport; 20.35 Gospodarstvo in delo; 20.50 Vokalno-instrumentalni koncert.
- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 8.30 Jutrarnja glasba; 9.00 Barok v glasbi; 9.30 Minghetijev glas; 10.15 Ansambl bel Venturi; 11.15 Melodije; 11.45 Plošče Galletti; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Znano popevke; 15.00 Kulturna panorama; 16.15 Poskočnice; 16.45 Ital. zbori; 17.00 Topsy Pops; 18.00 Glasbeni Roktaji; 19.00 Pevski zbori; 19.30 Prenos RL; 20.00 Glasba v večeru; 21.30 Simf. koncert.

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 21.00 Poročila; 7.15 Jutrarnja glasba; 8.30 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 13.20 Posebna reportaža; 14.30 Radijska priredba; 16.00 Sončnica; 15.30 Oddaja za bolnike; 17.05 Popolninski spored; 18.00 Večerni spored; 18.45 Sindikalna panorama; 20.20 Popovno na sporedu; 21.15 Koncert.

II. PROGRAM

- 7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 8.40 Kako in zakaj?; 8.55

SLOVENIJA

- 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Rekreativna; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska sola; Kaj je pogum; 9.35 Jugi. narodna glasba; 10.15 Teden dni na radiu; 11.15 Z nami doma in na poti; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Madžarski dekljski zbor; 15.40 Iz ustvarjanja L. Janačka; 16.00 «Vrtljak»; 17.10 Oporni koncert; 18.00 Aktualnosti; 18.15 «Signal»; 18.50 Ogledalo našega časa; 19.00 Lahko kom. otroci; 19.15 Ansambl M. Dovžana; 20.00 Top-pops; 21.15 Oddaja o morju; 22.15 Iz logov domačin; 23.05 Literarni noktur; 23.15 Jaz.

Horoskop

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Uspeli boste urediti vsa vprašanja. Vaša čustvena zadeva se bo rešila prav kmalu.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne odklanjajte nove odgovornosti, ki vam jo bodo naložili. Nepozabne ure z ljubljeno osebo.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Upoštevajte ponudbe, ki jih boste prejeli. Posvetite večer dobri družbi.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Bodite previdni pri nakupih in izdatkih. S svojim optimizmom boste pridobili osebo, ki jo ljubite.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Naporen dan, posebno za tiste, ki imajo stike z ljudmi. Ogibajte se naglih izbruhov jeze.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) V delu se ne zanašajte na druge, marveč predvsem nase. V pogledu čustev ne izgubljajte glave.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) V svojem poslovanju se boste lahko oprli na dokaj solidne temelje. Vaše srčne zadeve se bodo ugodno razvijale.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 20.11.) Če iščete dobre sodelavce, ne zapuajte osebam, ki so preveč sebične. Prijetno srečanje.

STRELEC (od 21.11. do 20.12.) Ne spuščajte se v posle, ki so neznanega zapajanja. V družini boste uživali zaupanje.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Lahko povsem odkrito postavite zahteve, ki so vam najbolj pri srcu. Zaupajte svojim sposobnostim presoj.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ogibajte se vsake diskusije s sodelavci. Ne prepuščajte se sanjarjenju.

KIBI (od 20.2. do 20.3.) Posel, ki ste se vanj spustili, spetketa ne bo tekel gladko. Prijeten večer v družini.

CIRIL GALE OBRAČUN V POSTOJNI 35.

